

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

ในปัจจุบันผลิตภัณฑ์เบเกอรี่ได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันมากขึ้น จากการที่ผลิตภัณฑ์เบเกอรี่เป็นทางเลือกหนึ่งของคนรุ่นใหม่ที่มีต้องการความสะดวกรวดเร็วในการบริโภค แทนอาหารมื้อหลัก เนื่องจากเป็นผลิตภัณฑ์ที่สามารถรับประทานได้ง่าย มีชนิดและรูปแบบหลากหลาย เช่น ขนมปังหน้าต่าง ๆ เค้ก พาย คุกกี้ แซนดิวิช และครัวซองต์ เป็นต้น (นารัก ต้นเสนีย์, 2550:1) จึงทำให้คนในปัจจุบันนิยมรับประทานขนมเบเกอรี่กันมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นคนในวัยเด็ก วัยรุ่น นักศึกษา คนทำงาน หรือแม้กระทั่งคนสูงอายุ จึงมีขนมเบเกอรี่วางขายอยู่ทั่วไปไม่ว่าจะเป็นร้านเบเกอรี่ในห้างสรรพสินค้า ซูเปอร์มาร์เก็ต ในตลาดสด ร้านค้าชุมชน ตลาดนัด ห้างสรรพสินค้า โรงพยาบาล สถานที่ราชการ หรือในโรงเรียนต่าง ๆ

บริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด คาดว่าตลาดเบเกอรี่ในปี 2551 มีมูลค่าสูงถึง 7,100 ล้านบาท โดยขยายตัวร้อยละ 5.0 จากปี 2550 ทั้งนี้อัตราการขยายตัวของตลาดผลิตภัณฑ์เบเกอรี่ในปี 2551 นั้นต่ำกว่าในปี 2550 ที่คาดว่าจะขยายตัวในอัตราร้อยละ 5-7 เนื่องจากผู้บริโภคยังคงเน้นการประหยัดค่าใช้จ่าย ซึ่งทำให้คาดว่าโครงสร้างตลาดของผลิตภัณฑ์เบเกอรี่ตลาดกลางและล่างจะมีอัตราเติบโตที่สูงกว่าผลิตภัณฑ์เบเกอรี่ในตลาดบน กล่าวคือ ผลิตภัณฑ์เบเกอรี่ตลาดกลางและล่าง คาดว่าในปี 2551 จะมีมูลค่า 4,100 ล้านบาท หรือมีสัดส่วนตลาดร้อยละ 57.7 ของตลาดผลิตภัณฑ์เบเกอรี่ทั้งหมด และเมื่อเทียบกับปี 2550 แล้วมีอัตราการขยายตัวร้อยละ 5.1 ผลิตภัณฑ์เบเกอรี่ตลาดบน คาดว่ามูลค่าในปี 2551 จะเท่ากับ 3,000 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 42.2 ของตลาดผลิตภัณฑ์เบเกอรี่ทั้งหมด ขณะที่เทียบกับปี 2550 แล้วคาดว่าจะมีอัตราการขยายตัวร้อยละ 3.4 (บริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด : 2549 ออนไลน์)

เดิมการแข่งขันของธุรกิจเบเกอรี่ในจังหวัดเชียงใหม่ยังมีไม่สูงมากนัก แต่ในช่วงที่ประเทศไทยประสบภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจนี้ส่งผลต่อธุรกิจทุกประเภทในจังหวัดเชียงใหม่ รวมทั้งธุรกิจเบเกอรี่ที่ต้องมีการแข่งขันกันอย่างสูง ทำให้มีสถานประกอบการประเภทเบเกอรี่เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก (วรารธรรม อนันตรัตน์, 2549) ในปี พ.ศ. 2546 ธุรกิจเบเกอรี่ ที่มีกำลังเครื่องจักรเกิน 10 แรงม้ามีจำนวน 15 แห่ง ในปี พ.ศ. 2547 มีจำนวนเพิ่มเป็น 17 แห่ง (สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงใหม่, 2548 อ้างถึงใน นารัก ต้นเสนีย์, 2550) และจากข้อมูลการขึ้นทะเบียน

อาหารและยา พ.ศ. 2547 พบว่ามีสถานประกอบการประเภทเบเกอร์รี่ในจังหวัดเชียงใหม่ที่ขึ้นทะเบียนจำนวน 64 ราย เพิ่มขึ้นจากปี 2542 ซึ่งมีจำนวน 52 ราย (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่, 2548) อ้างถึงใน นารัก ตันเสนีย์, 2550) จะเห็นได้ว่าธุรกิจเบเกอร์รี่ เป็นธุรกิจหนึ่งที่น่าสนใจสำหรับผู้ที่จะมาลงทุน แต่เนื่องจากปัจจุบันธุรกิจเบเกอร์รี่มีการแข่งขันกันอย่างสูงจะเห็นได้จากธุรกิจเบเกอร์รี่จำนวนมากได้ขยายสาขาหรือเปิดร้านจำหน่ายในร้านค้าปลีกขนาดใหญ่ หรือ โมเดิร์นเทรดซึ่งมีขนาดใหญ่และมีการเติบโตมาก เพื่อให้สามารถเข้าถึงผู้บริโภคได้มากขึ้น ทำให้ธุรกิจนี้เกิดการแข่งขันกันอย่างสูง (ประชาชาติธุรกิจ, 2546 : 55 อ้างถึงใน นารัก ตันเสนีย์, 2550)

ผลิตภัณฑ์เบเกอร์รี่ในจังหวัดเชียงใหม่ตลาดบน ได้แก่ ร้าน เลิฟเอทเพิร์สทไบท์ เค้กคอตเทจ เบบีบี เอสแอนด์พี ส่วนของตลาดกลาง ได้แก่ ร้านฝ้ายเบเกอร์รี่ แดงเบเกอร์รี่ ยามาซากิ ผีงน้อยเบเกอร์รี่ ฟาร์มเฮ้าส์ ในส่วนของตลาดล่าง ได้แก่ เอสพีเบเกอร์รี่ซึ่งมีส่วนแบ่งตลาดมากที่สุด เพราะมีสินค้าหลากหลาย ส่วนยี่ห้ออื่น ๆ ได้แก่ เลอแปง กะปุก พรชนก ปอ เบเกอร์รี่ และร้านโนเนมอีกมากมาย (จงลักษณ์ ชุมสาย ณ อยุธยา, 2552 : สัมภาษณ์)

ร้านปอ เบเกอร์รี่ มีการดำเนินงานมากกว่า 20 ปี ในช่วงแรกของการดำเนินงาน ได้มีการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์เฉพาะหน้าร้านเท่านั้น เมื่อการแข่งขันในตลาดมีเพิ่มมากขึ้น การขายเฉพาะหน้าร้านมียอดขายลดลงอย่างมาก จึงได้มีการเปลี่ยนช่องทางการจัดจำหน่ายจากการขายเฉพาะหน้าร้าน มาเป็นการให้ลูกค้าธุรกิจจัดจำหน่ายแทนเพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน และเปลี่ยนกลุ่มลูกค้าจากกลุ่มลูกค้าตลาดกลางมาเป็นกลุ่มลูกค้าตลาดล่าง โดยทำการผลิตสินค้าให้มีความหลากหลายน้อยลงแต่ผลิตเป็นจำนวนมาก แล้วทำการจัดส่งให้ตัวแทนจำหน่ายในอำเภอต่าง ๆ ในจังหวัดเชียงใหม่ รวมทั้งจังหวัดใกล้เคียงได้แก่ ลำพูน ลำปาง พะเยา และเชียงราย ผลที่ออกมาทำให้ยอดขายของกิจการมีมากขึ้นจากเดิมในปี 2547 ซึ่งมียอดขายเฉลี่ย เดือนละประมาณ 150,000 บาท ในปี 2550 มียอดขายเฉลี่ย เดือนละประมาณ 240,000 บาท และในปี 2551 มียอดขายเฉลี่ยเดือนละประมาณ 270,000 บาท ซึ่งยอดขายมีการปรับตัวเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ เนื่องจากได้รับการติดต่อจากลูกค้าธุรกิจรายใหม่ที่สนใจในตัวสินค้าเพิ่มขึ้น จากเดิมมีจำนวน 12 ราย จนในปัจจุบัน มีตัวแทนจำหน่ายรวมทั้งสิ้น 52 ราย (จงลักษณ์ ชุมสาย ณ อยุธยา, 2552 : สัมภาษณ์)

จากสภาวะการแข่งขันในตลาดเบเกอร์รี่ที่มีการแข่งขันที่สูงขึ้นและจำนวนตัวแทนจำหน่ายที่มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น จึงทำให้ผู้ศึกษาสนใจศึกษาถึงความพึงพอใจของลูกค้าธุรกิจที่มีต่อส่วนประสมการตลาดร้านปอ เบเกอร์รี่ เพื่อต้องการเพิ่มศักยภาพการแข่งขัน และเพิ่มส่วนแบ่งตลาดให้มากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาความพึงพอใจของลูกค้าธุรกิจที่มีต่อส่วนประสมการตลาดร้านปอเบเกอร์

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบถึงความพึงพอใจของลูกค้าธุรกิจที่มีต่อส่วนประสมการตลาดร้านปอ เบเกอร์
2. เป็นแนวทางในการวางแผน พัฒนาปรับปรุงคุณภาพสินค้าและบริการ ให้มีประสิทธิภาพในการแข่งขันและเป็นข้อมูลสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้อง

นิยามศัพท์

ความพึงพอใจที่มีต่อส่วนประสมทางการตลาด หมายถึง ระดับความพึงพอใจของตัวแทนจำหน่ายผลิตภัณฑ์ร้านปอ เบเกอร์ ต่อส่วนประสมทางการตลาด ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านการจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการตลาด

ร้านปอ เบเกอร์ หมายถึง ผู้ผลิตสินค้าประเภทเบเกอร์ ได้แก่ ขนมปัง ขนมเค้ก พาย ครั้วซอง และคุกกี้ เพื่อขายส่งให้กับตัวแทนจำหน่าย ภายใต้ตราสินค้า ปอ เบเกอร์ ตั้งอยู่เลขที่ 4 ซอย 11 ถนนศิริมั่งคณาจารย์ ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ลูกค้าธุรกิจ หมายถึง ร้านค้าปลีก ที่เป็นผู้รับผลิตภัณฑ์ของร้านปอ เบเกอร์ไปเพื่อจำหน่ายให้กับผู้บริโภคคนสุดท้าย และร้านค้าส่งที่รับผลิตภัณฑ์ของร้านปอ เบเกอร์ไปเพื่อขายต่อให้กับร้านค้าปลีกเพื่อไปจำหน่ายต่ออีกทอดหนึ่ง